

præstationer af Bøndergaard eller Boelssteder, for hvis Afløsning Hjemmel maa søges i Paragrafens andet Afsnit, skulle kunne afløses efter Forlangende af den til Arbejdet Berettigede eller af den enkelte Arbejdspligtige.

Den Dvotadeel af de Hoverigjørende, der, efter det Ovenansørte, skulde have Ret til at forlange det paagjældende Hoveries tvungne Afløsning imod de øvrige Hoverigjørendes Dnsse, er i sin Tid af Ministeriet foreslaaet til $\frac{1}{3}$, og Landbocommissionen har Intet herimod fundet at erindre.

Det synes imidlertid naturligere, at der her, som i andre Tilfælde, hvor en Beslutning skal tages af flere i Forening, enten tillægges Fleertallets Mening en afgjørende Vægt eller dog i alt Fald fastholdes, at Majoriteten ikke skal kunne tvinges til en Beslutning af en Minoritet, idet derhos Fastsettelsen af enhver anden Dvotadeel, end Halvdelen, vil være mere eller mindre vilkaarlig. Ministeriet har derfor anseet det rettest, at den omhandlede Dvotadeel bestemmes til Halvdelen. En Analogie herfor findes blandt Andet i den Bestemmelse i Placaten af 21de August 1793: „at paa de Jordegodsfer, hvor flere end det halve Antal af de hoverigjørende Bønder have forenet sig med Jorddrotten, skulle de øvrige være forpligtede til at forrette Hoveriet efter den af de fleste vedtagne Forening, saalænge indtil det af Commissionen kan paasjønnes, hvorvidt de have grundet Marsag til ikke at ville tiltræde Foreningen.“

De i §§ 2—5 samt 7 foreslaaede Bestemmelser om Udnævnelsen af Formand for Hoveriafløsningen i visse større Districter, og om Boldgiftsmænds Valg, samt om disse Mænds Medvirkning til Hoveriets Afløsning, og om deres Bemyndigelse til i fornødent Fald at fastsætte Billaarene for Afløsningen ved deres Kjendelse, m. v., ere i det Væsentlige overensstemmende med de af Landbocommissionen i saa Henseende fremsatte Forslag.

ad § 2 bemærkes det, at det er anseet rettest ved Bestemmelsen af de der omhandlede Districter saavidt muligt at følge en Inddeling af Landet, som i en anden Henseende er gjæl-

dende, hvorved ifkun den Forandring skeer i Landbocommissionens Forslag, at Sjælland deles i 2 og Jylland i 4 Districter, istedetfor ifkun at udgjøre respective 1 og 3 Districter.

Det forekommer endeligt Ministeriet, at de 2de af Parterne valgte Mænd passende kunne kaldes „Boldgiftsmænd“, skjøndt de vistnok ingenlunde ganske kunne henføres under det sædvanlige Begreb om Boldgiftsmænd, og at disse 2de Mænd i Forening med Formanden kunde benævnes „Afløsningsmænd“, hvorved det tidligere brugte, formeentligt mindre heldige, Navn „Afløsningscommission“ kunde undgaaes.

ad § 4.

Den her fremsatte Regel for Hoverivederlagets Fastsettelse stemmer i det Væsentlige med den af Ministeriet i sin Tid foreslaaede Hoveriregel, at Vederlaget bør ansættes til den Værdi, der svarer til Nyttens, som Godseieren efter samtlige Omstændigheder kan antages virkeligt at have af det, der fordres præsteret, hvorimod Værdien ikke bør beregnes efter den Byrde, som Hoveriet paafører Jderen, hvilken Regel Landbocommissionen har tiltraadt, blandt Andet med den Bemærkning, at Værdien af det samlede Hoveri maa beregnes under Cet, og at Beregningsmaaden maa overlades til Taxatorerne, uden at man derfor kan opstille anden Regel, end at de bør søge at udfinde, hvad det kan koste Grundeieren at erholde det forhen ved Hoveri besørgede Arbejde udført paa anden hensigtsmæssig Maade, og derfra drage den Fordeel, som sjønnes at ville tilflyde ham ved den bedre Maade, hvorpaa han vil erholde sit Arbejde besørgt.

Idet Ministeriet aldeles maa tiltræde denne Commissionens Anskuelse, har det troet, at den i Paragrafen foreslaaede Regel, ved en consequent Gjennemførelse af sagkyndige og samvittighedsfulde Afløsningsmænd, vil være tilstrækkelig til at sikke den til Hoveriet Berettigede den ham til Forholdets forandrede retfærdige Ordning tilkommende fuldstændige Erstatning, hvilken Erstatning i Regelen vil være ikke lidet mindre, end Hoveriets Værdi, beregnet efter den Byrde, det paafører Jderen, hvori netop Hoveriets Skadelighed i nationaloconomisk Henseende, og Hensigtsmæssigheden